

2. ZDRAVSTVENO STANJE PREBIVALSTVA

2.1 UMRLJIVOST

V letu 2021 je umrlo 23.261 prebivalcev Slovenije, od tega 11.841 moških in 11.420 žensk oziroma 755 manj prebivalcev kot v preteklem letu. Stopnja umrljivosti je v zadnjih treh desetletjih v Sloveniji in EU upadala. Povprečna starost umrlih se zvišuje. Tako so moški v povprečju doživeli 75, ženske pa 82 let starosti.

Podatki o umrljivosti sodijo med najzanesljivejše podatke zdravstvene statistike in so osnova za izračun nekaterih kazalnikov zdravstvenega stanja prebivalstva. Skupaj z drugimi pomembnimi kazalniki predstavljajo temelj za načrtovanje zdravstvenega varstva in zdravstvene politike v državi.

V Sloveniji se je epidemija zaradi novega koronavirusa (SARS-CoV-2) uradno končala 15. 6. 2021. Stopnja umrljivosti je bila v letu 2021 za 3,5 % nižja kot leta 2020, upad umrljivosti je bilo zaznati predvsem v najvišjih starostnih skupinah.

Vodilni vzroki za smrt prebivalcev Slovenije so bolezni obtočil (med najpogostejše sodijo srčni infarkt, možganska kap, odpoved srca in drugo) ter neoplazme (rak prebavil, prostate, dojke in pljuč), ki so v letu 2021 predstavljale vzrok za 60 % vseh smrti. Pri moških so neoplazme na prvem mestu, sledijo bolezni obtočil, pri ženskah pa so se stopnje obeh skupin vodilnih bolezni zblížale.

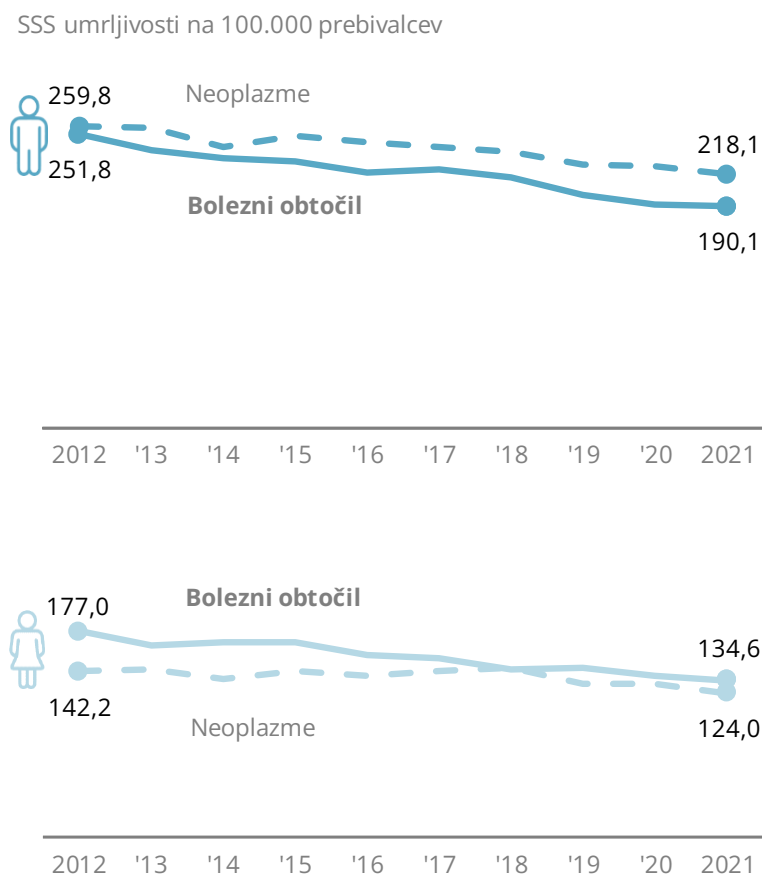
Zaporedje vodilnih vzrokov smrti prebivalcev Slovenije ostaja enako. Na tretjem mestu so še vedno infekcijske in parazitarne bolezni, kjer se nahajajo tudi smrti, povezane z obolenostjo zaradi SARS-CoV-2.

Najpogostejši vzrok prezgodnje umrljivosti skupaj so neoplazme. Prezgodnja umrljivost moških je dvakrat višja kot pri ženskah. Najpogostejši vzrok pri ženskah so bolezni obtočil, pri moških neoplazme.

V letu 2021 je 1.873 prebivalcev umrlo zaradi posledic zunanjih vzrokov obolevnosti in umrljivosti, najpogosteje zaradi padcev. Na drugem mestu so samomori, ki so skoraj štirikrat pogostejši pri moških.

Umrljivost dojenčkov je pomemben kazalnik kakovosti zdravstvenega varstva ter vpliva drugih determinant zdravja in kulture prebivalstva. V letu 2021 je v Sloveniji umrlo 35 dojenčkov.

2.1 Slika 1: **Vodilna vzroka smrti** po spolu, Slovenija, 2012–2021

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

UMRLJIVOST V LETU 2021

23.261 umrlih oseb
v povprečni starosti **78 let**

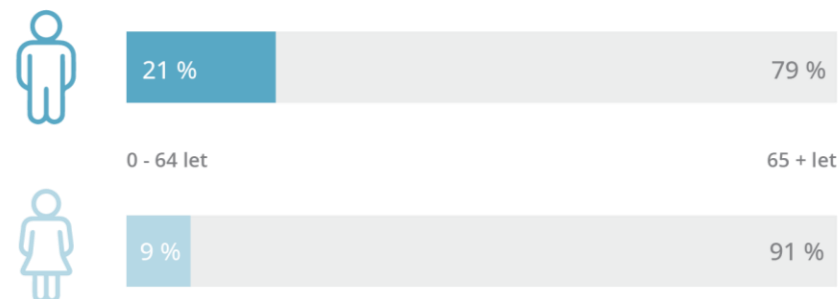
VODILNI VZROKI UMRLJIVOSTI

Bolezni srca in ožilja (bolezni obtočil) ter rak (neoplazme) predstavljajo vzrok za kar **60%** vseh smrti prebivalcev Slovenije.

PREZGODNJA UMRLJIVOST

Pred 65 letom starosti je umrlo 3.489 oseb, 2 krat več moških kot žensk

IZPOSTAVLJENO

COVID-19

Starostno specifične stopnje umrljivosti, povezane s Covid-19, so bile najvišje v višjih starostnih skupinah.

3.390 †
umrlih oseb

SAMOMOR

Zaradi samomora je umrlo približno 4-krat več moških, kot žensk. Stopnja samomorilnosti narašča v višji starosti.

432 †
umrlih oseb

PADCI

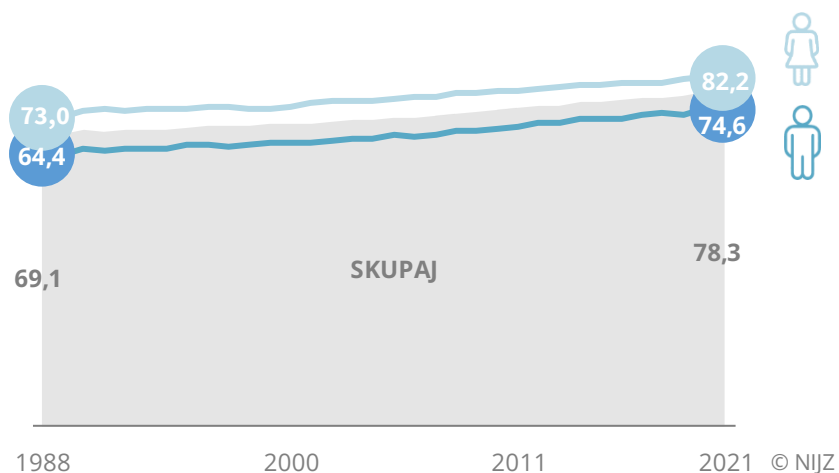
Padci so usodni predvsem v višjih starostih, pogosteje pri ženskah.

994 †
umrlih oseb

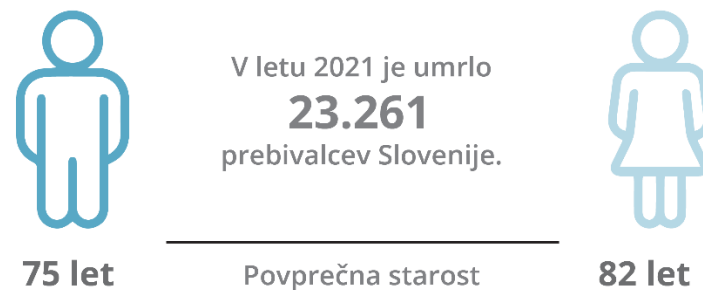
2.1 Slika 2: **Povprečna starost ob smrti** po spolu, Slovenija, 1988–2021

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

Povprečna starost umrlih se je v zadnjem desetletju (2012–2021) zvišala za 2,3 let (pri moških za 2,8, pri ženskah za 2,2 leti), medtem ko se je v obdobju 1992–2001 povišala za 1,6 let.

2.1 Slika 3: **Umrli in povprečna starost umrlih**, Slovenija, 2021

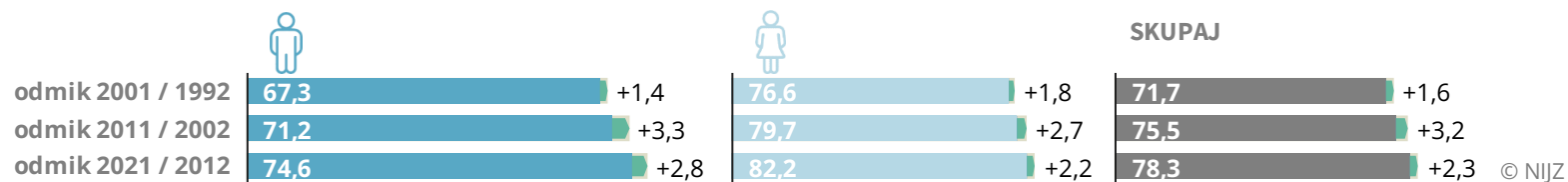

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

Povprečna starost umrlih je v zadnjih desetih letih zmeroma rasla.

V povprečju je leta 2021 znašala pri moških 75, pri ženskah pa 82 let starosti.

2.1 Slika 4: **Povprečna starost ob smrti** po spolu, Slovenija, 2001 in odmik od 1992, 2011 in odmik od 2002, 2021 in odmik od 2012

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1 Tabela 1: *Umrli in stopnja umrljivosti po spolu, Slovenija, 2012–2021*

		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Število umrlih											
SKUPAJ	Moški	9.412	9.555	9.208	9.739	9.673	10.136	10.113	10.112	11.733	11.841
	Ženske	9.845	9.779	9.678	10.095	10.016	10.373	10.372	10.476	12.283	11.420
	SKUPAJ	19.257	19.334	18.886	19.834	19.689	20.509	20.485	20.588	24.016	23.261
0-64 let	Moški	2.752	2.705	2.478	2.590	2.487	2.398	2.294	2.265	2.280	2.454
	Ženske	1.223	1.191	1.097	1.127	1.079	1.141	1.091	1.023	1.003	1.035
	SKUPAJ	3.975	3.896	3.575	3.717	3.566	3.539	3.385	3.288	3.283	3.489
Stopnja umrljivosti na 100.000 prebivalcev											
SKUPAJ	Moški	925,1	937,1	901,5	952,4	944,7	987,9	981,6	966,9	1.112,7	1.119,1
	Ženske	947,7	940,8	930,4	970,2	962,7	997,2	997,5	1.004,0	1.174,7	1.088,8
	SKUPAJ	936,5	938,9	916,1	961,4	953,8	992,6	989,6	985,4	1.143,6	1.104,0
0-64 let	Moški	313,5	308,9	283,9	298,3	288,1	278,9	267,5	261,3	262,2	283,1
	Ženske	147,4	143,9	133,1	137,4	132,3	140,7	135,5	127,2	125,2	129,5
	SKUPAJ	232,8	228,7	210,6	220,1	212,4	211,8	203,6	196,8	196,6	209,4
Starostno standardizirana stopnja umrljivosti na 100.000 prebivalcev											
SKUPAJ	Moški	763,9	748,1	697,7	717,3	692,2	701,0	680,2	661,1	737,0	731,9
	Ženske	443,7	428,4	409,5	420,2	404,3	412,8	402,3	395,0	442,0	422,2
	SKUPAJ	582,2	569,2	536,3	552,2	533,5	537,6	525,5	517,0	575,5	563,1
0-64 let	Moški	257,1	251,1	226,0	238,0	229,5	218,0	210,3	207,9	209,2	224,0
	Ženske	117,6	114,5	104,2	106,6	102,8	108,0	102,5	95,8	95,8	98,4
	SKUPAJ	188,3	183,8	166,1	173,3	167,0	162,2	157,2	153,0	153,6	162,5

© NIJZ

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

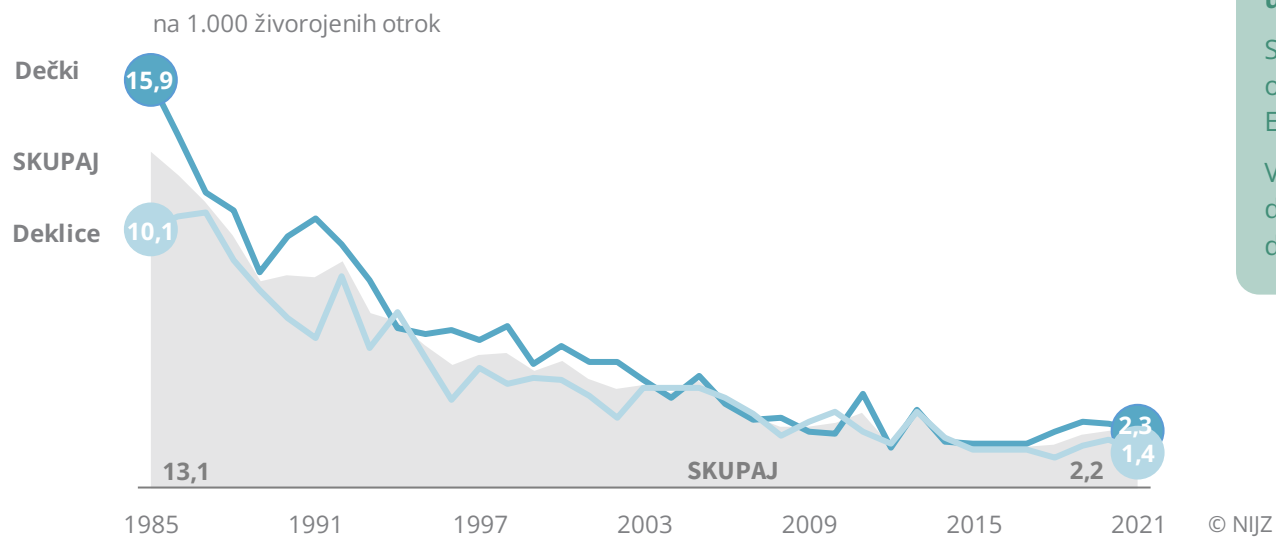

2.1 Tabela 2: **Umrli dojenčki** po spolu, Slovenija, 2012–2021

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Število umrlih dojenčkov										
Dečki	18	32	19	18	20	21	22	25	24	22
Deklice	18	30	20	15	21	21	11	15	17	13
SKUPAJ	36	62	39	33	41	42	33	40	41	35
Umrli dojenčki na 1.000 živorojenih otrok										
Dečki	1,6	3,0	1,8	1,7	2,0	2,0	2,2	2,5	2,5	2,3
Deklice	1,7	3,0	2,0	1,5	2,1	2,2	1,2	1,6	1,9	1,4
SKUPAJ	1,7	3,0	1,9	1,6	2,1	2,1	1,7	2,1	2,2	1,9

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46) in Perinatalni informacijski sistem

2.1 Slika 5: **Umrli dojenčki** po spolu, Slovenija, 1985–2021

V zadnjem desetletju se v Sloveniji število umrlih dojenčkov zmanjšuje.

Stopnja umrljivosti dojenčkov je v Sloveniji ena od najnižjih v primerjavi z državami članicami Evropske unije.

V Sloveniji sta v letu 2021 v povprečju umrla 2 dojenčka na 1.000 živorojenih, kar predstavlja 13 deklic in 22 dečkov.

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46) in Perinatalni informacijski sistem

2.1 Tabela 3: **Umrli** po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2021

	Število umrlih		SKUPAJ
0-9 let	27	23	50
10-19	23	12	35
20-29	55	17	72
30-39	130	44	174
40-49	355	139	494
50-59	945	389	1.334
60-69	2.253	1.101	3.354
70-79	3.233	2.014	5.247
80-89	3.680	4.509	8.189
90+	1.140	3.172	4.312
SKUPAJ	11.841	11.420	23.261

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

V letu 2021 beležimo upad stopnje umrljivosti. V primerjavi z letom 2020 se je znižala za 3,5 %. Lani je bil odmik v smeri porasta, in sicer za 16 %.

Najvišje stopnje umrljivosti so v višjih starostnih skupinah, od 70 let naprej.

2.1 Tabela 4: **Starostno specifična stopnja umrljivosti** po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2021 in odmik od leta 2020

	Starostno specifična stopnja umrljivosti na 100.000 preb.			Odmik 2021 od leta 2020	%
			SKUPAJ		
0-9 let	25,3	22,9	24,2	-6,2	
10-19	21,7	12,1	17,0	+55,4	
20-29	48,1	17,1	33,6	-8,8	
30-39	87,4	33,6	62,2	+7,7	
40-49	213,0	93,3	156,6	+1,6	
50-59	617,4	263,7	443,8	+4,2	
60-69	1.626,7	770,5	1.192,0	+7,1	
70-79	3.840,9	1.967,1	2.812,6	-0,9	
80-89	10.253,8	7.188,4	8.304,0	-8,9	
90+	27.059,1	22.684,7	23.697,5	-12,2	
SKUPAJ	1.119,1	1.088,8	1.104,0	-3,5	

© NIJZ

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

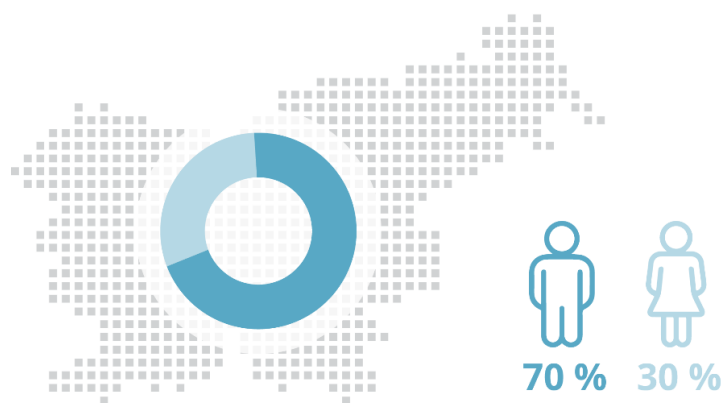
Odmiki od predhodnega leta v posameznih starostnih skupinah se vsako leto spreminjajo. V letu 2021 je bil največji odmik od predhodnega leta v starostni skupini 10–19 let, vendar je v tej starostni skupini tudi najmanj umrlih.

Predvsem v višjih starostnih skupinah v letu 2021 opazujemo upad stopnje umrljivosti, najvišji negativni odmik (-12 %) je v starostni skupini nad 90 let. Gre za popolnoma drugačno dinamiko v primerjavi s predhodnim letom 2020, ko so bili odmiki v višjih starostnih skupinah visoko pozitivni – v porastu.

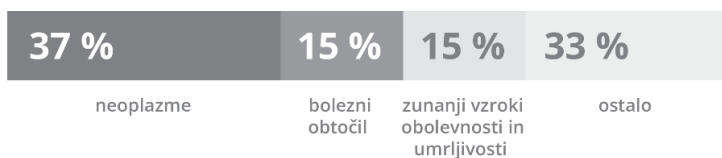

2.1 Slika 6: **Umrli 0–64 let (prezgodnja umrljivost), Slovenija, 2021**

Pred 65. letom starosti je v Sloveniji umrlo **3.489 oseb** (15 % od vseh umrlih): **70 % moških** in **30 % žensk**.

Vodilni vzroki prezgodnje umrljivosti so enaki pri obeh spolih

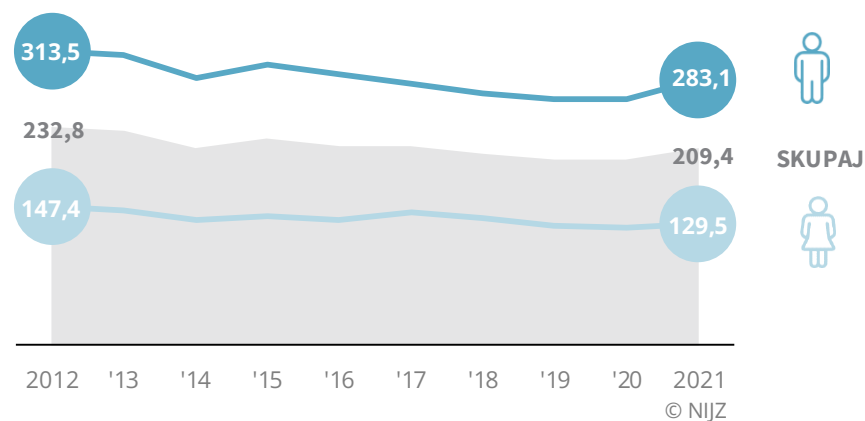
Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

V letu 2021 je umrlo 3.489 prebivalcev Slovenije, ki so bili mlajši od 65 let. Delež takih smrti je pri moških višji kot pri ženskah, **v letu 2021 je prezgodaj umrlo več kot 2-krat več moških kot žensk** (2.454 moških in 1.035 žensk).

Vrstni red vodilnih vzrokov prezgodnje umrljivosti se ni spremenil. **Na vrhu skupin vzrokov ostajajo neoplazme, sledijo bolezni obtočil, zunanji vzroki obolenosti in umrljivosti, nato ostali vzroki.**

2.1 Slika 7: **Umrli 0–64 let po spolu, Slovenija, 2012–2021**

na 100.000 prebivalcev starostne skupine

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

Stopnja prezgodnje umrljivosti je od leta 2012 blago upadla, v zadnjih petih letih ostaja na približno enaki ravni.

2.1 Tabela 5: **Umrli in stopnja umrljivosti** po poglavjih MKB-10 in spolu, Slovenija, 2021

Poglavje MKB-10		Število umrlih			Stopnja umrljivosti na 100.000 preb.		
				SKUPAJ			SKUPAJ
I. Nekaterne infekcijske in parazitske bolezni	A00-B99	1.784	1.390	3.174	168,6	132,5	150,6
II. Neoplazme	C00-D48	3.561	2.685	6.246	336,5	256,0	296,4
III. Bolezni krvi in krvotvornih org. ter imunski odziv	D50-D89	12	14	26	1,1	1,3	1,2
IV. Endokrine, prehranske in presnovne bolezni	E00-E90	281	277	558	26,6	26,4	26,5
V. Duševne in vedenjske motnje	F00-F99	318	73	391	30,1	7,0	18,6
VI. Bolezni živčevja	G00-G99	410	574	984	38,7	54,7	46,7
VII. Bolezni očesa in adneksov	H00-H59	-	-	-	-	-	-
VIII. Bolezni ušesa in mastoida	H60-H95	-	1	1	-	0,1	0,0
IX. Bolezni obtočil	I00-I99	3.186	4.382	7.568	301,1	417,8	359,2
X. Bolezni dihal	J00-J99	337	334	671	31,8	31,8	31,8
XI. Bolezni prebavil	K00-K93	466	415	881	44,0	39,6	41,8
XII. Bolezni kože in podkožja	L00-L99	2	5	7	0,2	0,5	0,3
XIII. Bolezni mišičnoskeletnega sistema in vezivnega tkiva	M00-M99	25	47	72	2,4	4,5	3,4
XIV. Bolezni sečil in spolovil	N00-N99	38	91	129	3,6	8,7	6,1
XV. Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00-O99	-	-	-	-	-	-
XVI. Nekatera stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00-P96	10	6	16	0,9	0,6	0,8
XVII. Prirojene malformacije, deform. in kromos. nenorm.	Q00-Q99	18	19	37	1,7	1,8	1,8
XVIII. Simptomi, znaki ter nenorm. izvidi, neuvr. drugje	R00-R99	389	238	627	36,8	22,7	29,8
XX. Zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti	V01-Y98	1.004	869	1.873	94,9	82,9	88,9
SKUPAJ		11.841	11.420	23.261	1.119,1	1.088,8	1.104,0

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

V letu 2021 je pri obeh spolih še vedno visoko število umrlih zaradi nalezljivih bolezni (Poglavje MKB-10, Nekaterne infekcijske in parazitske bolezni) v primerjavi z letom 2019, ko je bilo pri moških 42 primerov smrti in pri ženskah 54.

Nalezljive bolezni so še vedno na tretjem mestu, za boleznimi obtočil in neoplazmami.

Pri ženskah vodijo bolezni obtočil, pri moških pa neoplazme.

2.1 Tabela 6: **Umrli v povezavi s COVID-19, po spolu in starosti, Slovenija, 2021**

	Število			Stopnja umrljivosti na 100.000 preb.		
			SKUPAJ			SKUPAJ
0-4 let	-	-	-			-
5-9 let	-	-	-			-
10-14 let	-	-	-			-
15-19 let	-	-	-			-
20-24 let	-	-	-			-
25-29 let	-	-	-			-
30-34 let	-	1	1		1,6	0,8
35-39 let	4	2	6	5,1	2,9	4,1
40-44 let	7	3	10	8,2	4,0	6,2
45-49 let	14	6	20	17,3	8,2	13,0
50-54 let	28	10	38	36,8	13,9	25,7
55-59 let	71	19	90	92,2	25,1	59,0
60-64 let	106	49	155	148,2	67,5	107,6
65-69 let	179	88	267	267,4	125,1	194,5
70-74 let	277	127	404	531,9	213,7	362,3
75-79 let	265	153	418	825,8	356,1	556,9
80-84 let	341	249	590	1.424,2	662,1	958,6
85 let in več	434	629	1.063	2.686,0	1.608,6	1.923,6
SKUPAJ	1.726	1.336	3.062	163,1	127,4	145,3

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

Starostno specifične stopnje umrljivosti, povezane s COVID-19, so bile najvišje v višjih starostnih skupinah, izrazito pa pri starosti 85 in več let.

2.1 Tabela 7: **Umrli v povezavi s COVID-19**, po spolu, primerjava med leti 2020 in 2021

Stopnja umrljivosti na 100.000 prebivalcev

	Moški			Ženske		
	2020	2021	Odmik 2021 / 2020	2020	2021	Odmik 2021 / 2020
0-4 let	-	-		-	-	
5-9 let	-	-		-	-	
10-14 let	-	-		-	-	
15-19 let	-	-		-	-	
20-24 let	-	-		-	-	
25-29 let	-	-		1,9	-	
30-34 let	-	-		-	1,6	
35-39 let	2,8	5,1	+82,1	-	2,9	
40-44 let	7,5	8,2	+9,3	7,0	4,0	-42,9
45-49 let	4,7	17,3	+268,1	5,3	8,2	+54,7
50-54 let	19,1	36,8	+92,7	12,6	13,9	+10,3
55-59 let	47,8	92,2	+92,9	12,2	25,1	+105,7
60-64 let	68,4	148,2	+116,7	29,4	67,5	+129,6
65-69 let	153,0	267,4	+74,8	73,1	125,1	+71,1
70-74 let	286,0	531,9	+86,0	132,4	213,7	+61,4
75-79 let	509,6	825,8	+62,0	358,8	356,1	-0,8
80-84 let	1.017,5	1.424,2	+40,0	729,7	662,1	-9,3
85 let in več	2.464,4	2.686,0	+9,0	2.990,7	1.608,6	-46,2
SKUPAJ	148,4	163,1	+9,9	174,5	127,4	-27,0

V letu 2021 je bilo 3.062 smrti, to je 328 smrti, povezanih s COVID-19 manj kot v letu 2020, od tega več smrti moških kot žensk (drugače kot v letu 2020, ko je bilo več žensk, umrlih v povezavi s COVID-19).

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

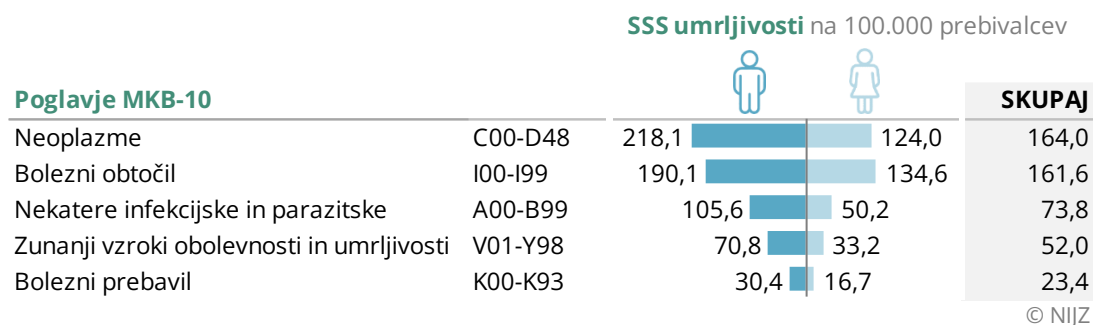
2.1 Tabela 8: Umrlj po vrsti poškodbe, zastrupitve in nekaterih drugih posledic zunanjih vzrokov (MKB-10, poglavje XIX) in po spolu, Slovenija, 2021

Poškodbe, zastrupitve in nekatere druge posledice zunanjih vzrokov po MKB-10		Število umrlih		SKUPAJ
				
Poškodbe glave	S00-S09	143	85	228
Poškodbe vratu	S10-S19	17	14	31
Poškodbe prsnega koša	S20-S29	29	20	49
Poškodbe trebuha, spodnjega dela hrbta, ledvene hrbtenice in medenice	S30-S39	21	49	70
Poškodbe rame in nadlakti	S40-S49	-	4	4
Poškodbe komolca in podlakti	S50-S59	1	6	7
Poškodbe zapestja in roke	S60-S69	1	-	1
Poškodbe kolka in stegna	S70-S79	147	394	541
Poškodbe kolena in goleni	S80-S89	2	13	15
Poškodbe skočnega sklepa in stopala	S90-S99	-	-	-
Poškodbe, ki zajemajo več telesnih področij	T00-T07	148	95	243
Poškodbe na neopredeljenem delu trupa, uda ali telesnega področja	T08-T14	-	-	-
Učinki tujka, ki je vstopil skozi naravno telesno odprtino	T15-T19	21	14	35
Opekline in korozije (kemične opekline)	T20-T32	10	2	12
Ozeblina	T33-T35	-	-	-
Zastrupitev z drogami, zdravili in biološkimi snovmi	T36-T50	49	41	90
Toksični učinki snovi predvsem nemedicinskega izvora	T51-T65	62	12	74
Drugi in neopredeljeni učinki zunanjih vzrokov	T66-T78	169	64	233
Določeni zgodnji zapleti poškodbe	T79	-	-	-
Zapleti kirurške in medicinske oskrbe, ki niso uvrščeni drugje	T80-T88	38	26	64
Kasne posledice po poškodbah, zastrupitvah in po drugih posledicah zunanjih vzrokov	T90-T98	26	6	32
SKUPAJ		884	845	1.729

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1 Tabela 9: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti¹⁾ zaradi najpogostejših vzrokov smrti po poglavjih MKB-10 in spolu, Slovenija, 2021

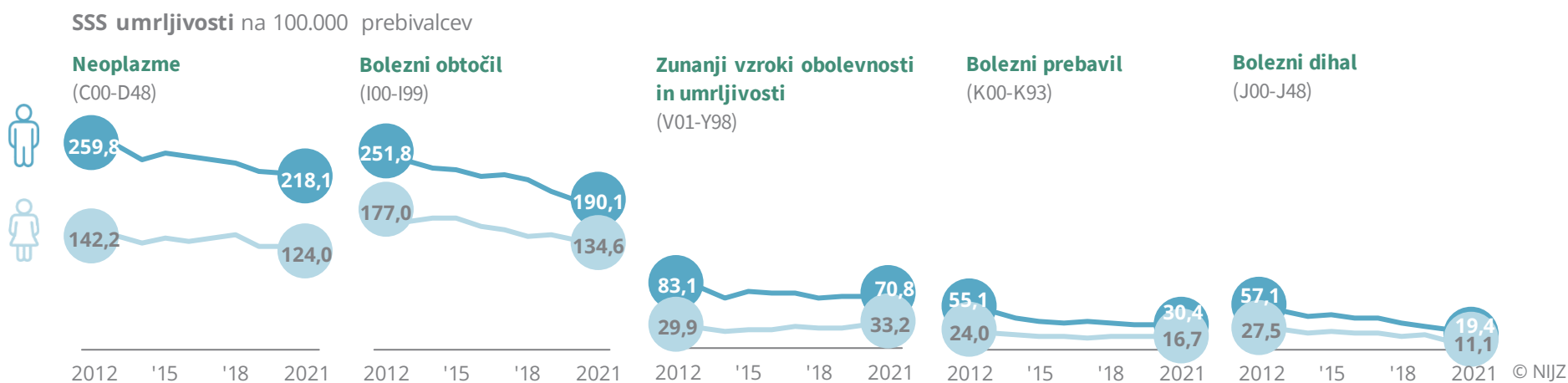
¹⁾ SSS umrljivosti - vse starostne skupine
Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

Starost ne vpliva na vrstni red najpogostejših skupin bolezni. V Sloveniji, tako kot v drugih razvitih državah se stopnji dveh glavnih vzrokov smrti v zadnjih letih izenačujeta.

Glede na spol se vrstni red nekoliko razlikuje:
- pri ženskah so na prvem mestu **bolezni obtočil**,
- pri moških pa **neoplazme**.

Vzroki smrti MKB-10 »Nekatere infekcijske in parazitske bolezni« so še vedno (v primerjavi z zaporedjem leta 2020) na 3. mestu, pred »Zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti« ter »Bolezni prebavil«.

2.1 Slika 8: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi najpogostejših vzrokov smrti po poglavjih MKB-10 in spolu, Slovenija, 2012–2021

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1 Tabela 10: Umrlj in stopnja umrljivosti po zunanjih vzrokih obolevnosti in umrljivost (MKB-10, poglavje XX) in spolu, Slovenija, 2021

Zunanji vzroki obolevnosti in umrljivost po MKB-10	MKB-10	Št. umrlih			Stopnja umrljivosti na 100.000 preb.		
		Moški	Ženske	SKUPAJ	Moški	Ženske	SKUPAJ
Pešec, poškodovan v transportni nezgodi	V01-V09	12	8	20	1,1	0,8	0,9
Kolesar, poškodovan v transportni nezgodi	V10-V19	6	5	11	0,6	0,5	0,5
Motorist, poškodovan v transportni nezgodi	V20-V29	34	1	35	3,2	0,1	1,7
Oseba v trokolesnem motornem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V30-V39	1	-	1	0,1	0,0	0,0
Oseba v avtomobilu, poškodovana v transportni nezgodi	V40-V49	32	7	39	3,0	0,7	1,9
Oseba v poltovornjaku ali kombiju, poškodovana v transportni nezgodi	V50-V59	2	-	2	0,2	-	0,1
Oseba v težkem transportnem vozilu, poškodovana v transportni nezgodi	V60-V69	1	-	1	0,1	-	0,0
Druge nezgode med transportom po kopnem	V80-V89	14	1	15	1,3	0,1	0,7
Nezgode med transportom po zraku in v vesolju	V95-V97	2	-	2	0,2	0,0	0,1
Padci	W00-W19	359	635	994	33,9	60,5	47,2
Izpostavljenost neživim mehničnim silam	W20-W49	18	3	21	1,7	0,3	1,0
Izpostavljenost živim mehničnim silam	W50-W64	1	2	3	0,1	0,2	0,1
Naključna utopitev in potopitev	W65-W74	19	8	27	1,8	0,8	1,3
Druga naključna ogrožanja dihanja	W75-W84	20	15	35	1,9	1,4	1,7
Izpostavljenost dimu, ognju in plamenom	X00-X09	8	2	10	0,8	0,2	0,5
Stik z vročino in vročimi snovmi	X10-X19	2	-	2	0,2	-	0,1
Stik s strupenimi živalmi in rastlinami	X20-X29	1	-	1	0,1	-	0,0
Izpostavljenost naravnim silam	X30-X39	14	12	26	1,3	1,1	1,2
Naključna izpostavljenost škodljivim snovem in zastrupitev z njimi	X40-X49	23	9	32	2,2	0,9	1,5
Čezmerni napor, potovanje in pomanjkanje	X50-X57	1	-	1	0,1	-	0,0
Naključna izpostavljenost drugim in neopredeljenim dejavnikom	X58-X59	-	1	1	-	0,1	0,0
Namerna samopoškodba	X60-X84	338	94	432	31,9	9,0	20,5
Napad	X85-Y09	4	8	12	0,4	0,8	0,6
Dogodek nedoločene namena	Y10-Y34	18	6	24	1,7	0,6	1,1
Droge, zdravila in biološke snovi, uporabljene pri zdravljenju	Y40-Y59	9	17	26	0,9	1,6	1,2
Medicinski pripomočki, povezani z nezgodami med diagnosticiranjem ... ¹⁾	Y70-Y82	1	-	1	0,1	-	0,0
Kirurški, drugi medicinski postopki kot vzrok za nenormalno reakcijo ... ²⁾	Y83-Y84	37	25	62	3,5	2,4	2,9
Kasne posledice (sekvele) zunanjih vzrokov obolevnosti in umrljivosti	Y85-Y89	27	10	37,0	2,6	1,0	1,8
SKUPAJ		1.004	869	1.873	94,9	82,9	88,9

¹⁾ in zdravljenjem

²⁾ pacienta, kasnejši zaplet

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1 Tabela 11: **Starostno specifična stopnja umrljivosti zaradi padcev¹⁾** po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2021

na 100.000 preb. starostne skupine			SKUPAJ
0-19 let			-
20-44	2,3	1,0	1,7
45-64	7,5	2,4	5,0
65 let in več	171,5	250,6	216,3
SKUPAJ	33,9	60,5	47,2

© NIJZ

Z daljšanjem življenjske dobe se povečuje tudi število poškodb v višji starosti. Poškodbe so pretežno posledice padcev, zato so ti v zadnjih letih postali vzrok za največji delež smrti pri nezgodah.

V letu 2021 je zaradi posledic padcev umrlo 958 ljudi, 359 moških (34/100.000 moških) in 635 žensk (61/100.000 žensk).

¹⁾ Kode W00-W19 (MKB-10 klasifikacija).
Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1 Slika 9: **Umrljivost zaradi padcev¹⁾**, Slovenija, 2021

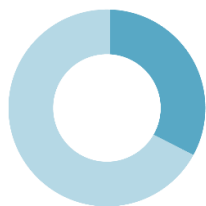
Padci

Usodni predvsem v višjih starostnih skupinah, **pogostejši pri ženskah**, kot pri moških.

73 %

87 let

Povprečna starost

36 %

81 let

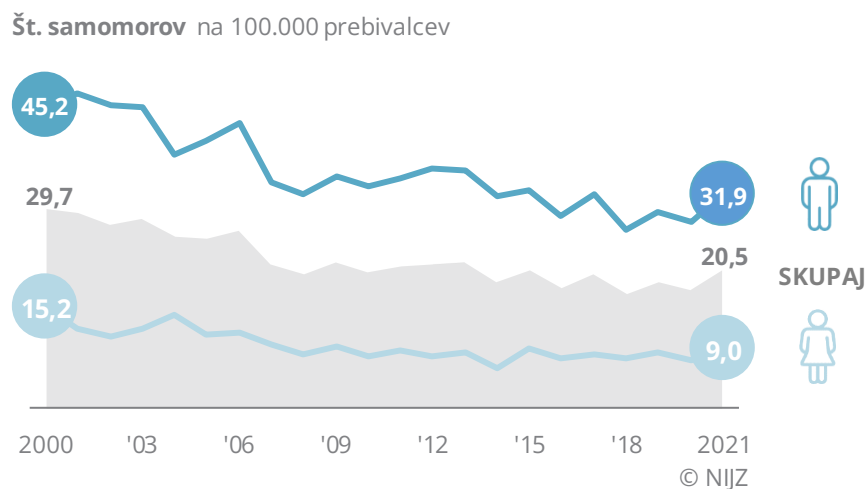
53 % vseh smrti zaradi zunanjih vzrokov

Posledice padcev 18 % Poškodb glave
54 % Zlomov kolka

¹⁾ Kode W00-W19 (MKB-10 klasifikacija).
Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

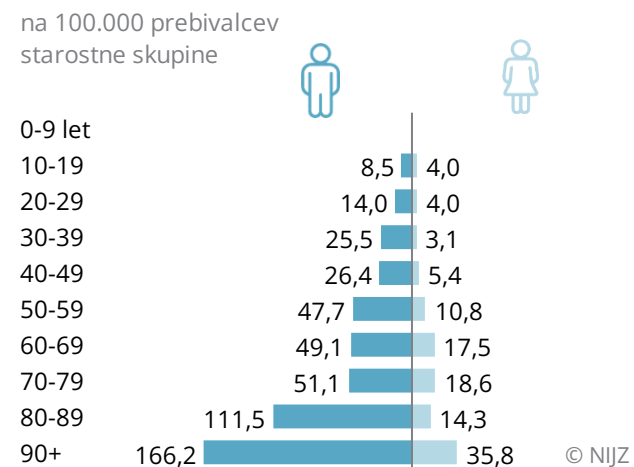

2.1 Slika 10: **Stopnja umrljivosti zaradi samomorov¹⁾ (samomorilni količnik) po spolu, Slovenija, 2000–2021**

¹⁾ Kode X60-X84, X870 (MKB-10 klasifikacija).
 Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1 Slika 11: **Starostno specifična stopnja umrljivosti zaradi samomorov¹⁾ po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2021**

¹⁾ Kode X60-X84, X870-W19 (MKB-10 klasifikacija).
 Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

V letu 2021 je v Sloveniji zaradi samomora umrlo 432 oseb, to je 63 več oseb kot v predhodnem letu. Približno **štirikrat več** je smrti zaradi **samomora moških (338) kot žensk (94)**.

Samomorilni količnik v posameznih letih niha, v primerjavi z letom 2020 je nekoliko višji (2021 – 20,5, 2020 – 17,6).

Najvišje starostno specifične stopnje umrljivosti zaradi samomorov so v najvišjih starostnih skupinah prebivalstva.

REGIONALNE PRIMERJAVE

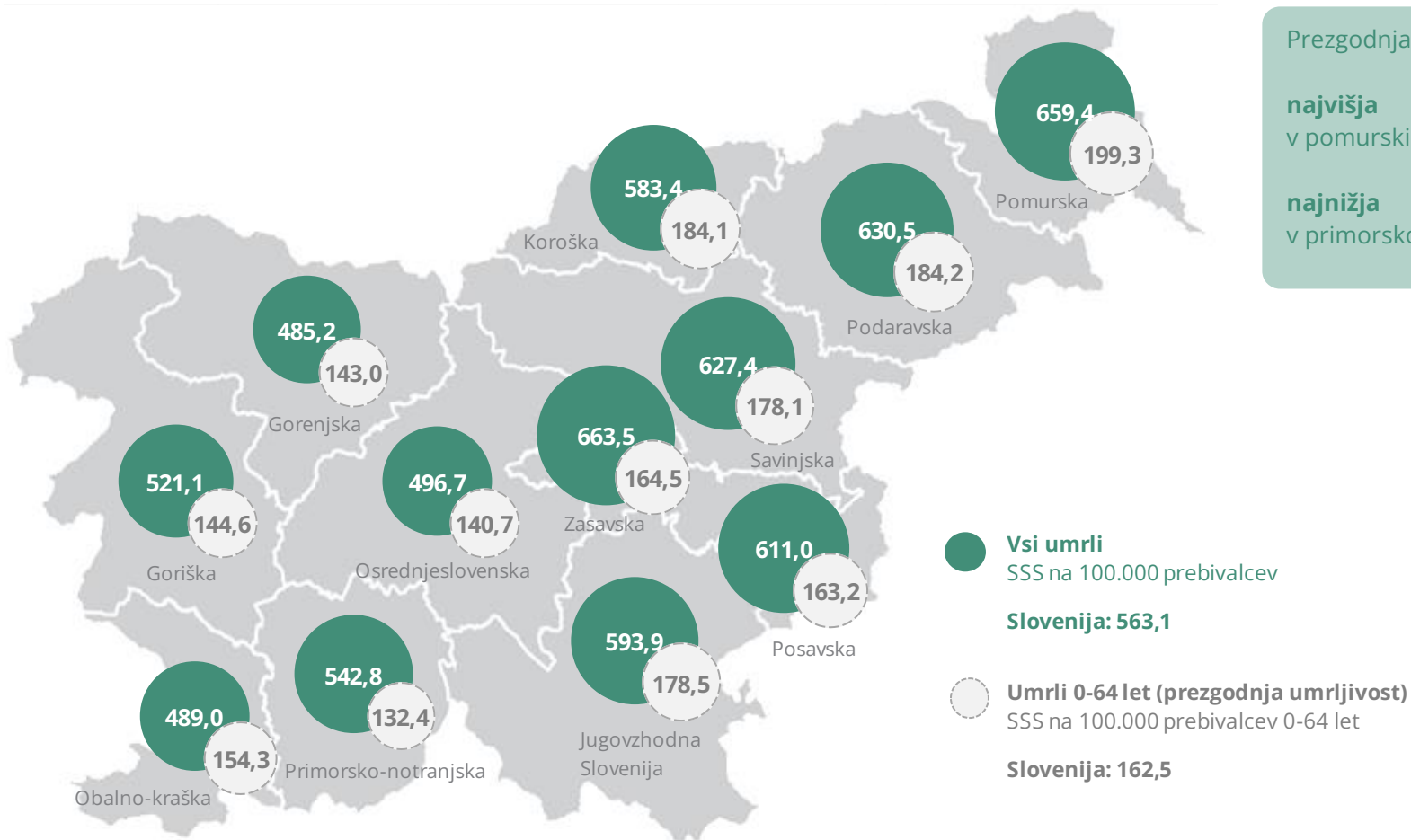
2.1 Tabela 12: *Umrlji in stopnja umrljivosti po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2021*

		Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Število umrlih														
SKUPAJ	Moški	792	2.068	431	1.599	398	502	846	2.540	1.045	315	684	621	11.841
	Ženske	768	1.999	371	1.441	363	454	782	2.645	1.013	307	712	565	11.420
	SKUPAJ	1.560	4.067	802	3.040	761	956	1.628	5.185	2.058	622	1.396	1.186	23.261
0-64 let	Moški	174	442	98	345	71	93	200	506	210	52	125	138	2.454
	Ženske	76	187	41	144	30	40	71	236	89	21	46	54	1.035
	SKUPAJ	250	629	139	489	101	133	271	742	299	73	171	192	3.489
Stopnja umrljivosti na 100.000 prebivalcev														
SKUPAJ	Moški	1.390,1	1.248,9	1.205,3	1.219,9	1.400,1	1.310,8	1.137,7	922,4	984,9	1.154,5	1.143,1	1.051,8	1.119,1
	Ženske	1.334,1	1.234,1	1.063,7	1.129,3	1.274,1	1.212,8	1.093,4	944,4	961,1	1.182,0	1.216,7	950,4	1.088,8
	SKUPAJ	1.362,0	1.241,5	1.135,4	1.175,2	1.337,0	1.262,3	1.116,0	933,5	973,0	1.167,9	1.179,5	1.000,9	1.104,0
0-64 let	Moški	1.442,8	1.440,7	1.404,4	1.483,6	1.313,1	1.275,7	1.576,9	1.129,7	1.109,1	982,4	1.023,2	1.185,8	1.283,3
	Ženske	492,1	465,5	481,9	483,6	421,6	431,6	440,0	386,0	358,9	327,1	293,5	360,8	415,0
	SKUPAJ	908,9	887,8	897,6	922,1	806,5	803,3	940,3	700,4	683,7	623,2	613,1	721,7	791,8
Starostno standardizirana stopnja umrljivosti na 100.000 prebivalcev														
SKUPAJ	Moški	864,3	808,4	763,9	832,6	882,8	824,8	796,6	630,7	628,6	691,3	670,2	653,3	731,9
	Ženske	496,4	476,5	426,3	460,6	493,6	445,1	425,6	388,3	362,7	412,7	387,0	349,3	422,2
	SKUPAJ	659,4	630,5	583,4	627,4	663,5	611,0	593,9	496,7	485,2	542,8	521,1	489,0	563,1
0-64 let	Moški	274,0	250,3	254,7	245,7	225,7	224,8	256,7	190,2	199,3	179,0	201,7	218,1	224,0
	Ženske	122,8	113,3	108,7	107,5	103,3	100,1	94,3	90,2	85,4	81,8	82,7	87,8	98,3
	SKUPAJ	199,3	184,2	184,1	178,1	164,5	163,2	178,5	140,7	143,0	132,4	144,6	154,3	162,5

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1 Slika 12: *Starostno standardizirana stopnja umrljivosti po statističnih regijah, Slovenija, 2021*

Prezgodnja umrljivost je bila v letu 2021:
najvišja
 v pomurski regiji,
najnižja
 v primorsko-notranjski regiji.

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1 Tabela 13: **Umrli** po starostnih skupinah, spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2021

		Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
0-9 let	Moški	3	1	1	4	2	1	3	5	2	-	3	2	27
	Ženske	1	3	-	4	1	-	2	7	3	-	2	-	23
	SKUPAJ	4	4	1	8	3	1	5	12	5	-	5	2	50
10-19	Moški	2	1	1	1	-	1	3	8	2	-	3	1	23
	Ženske	-	4	-	1	-	-	1	4	-	-	2	-	12
	SKUPAJ	2	5	1	2	-	1	4	12	2	-	5	1	35
20-29	Moški	2	9	4	7	1	2	3	13	7	1	2	4	55
	Ženske	-	5	-	2	-	1	1	7	-	1	-	-	17
	SKUPAJ	2	14	4	9	1	3	4	20	7	2	2	4	72
30-39	Moški	3	29	3	19	3	3	9	24	16	5	10	6	130
	Ženske	5	5	3	10	-	2	-	8	5	1	1	4	44
	SKUPAJ	8	34	6	29	3	5	9	32	21	6	11	10	174
40-49	Moški	24	66	12	46	8	9	36	79	31	5	15	24	355
	Ženske	9	25	6	13	7	5	8	33	9	4	9	11	139
	SKUPAJ	33	91	18	59	15	14	44	112	40	9	24	35	494
50-59	Moški	63	181	44	140	22	38	69	209	73	20	40	46	945
	Ženske	34	66	17	56	15	16	31	77	37	7	17	16	389
	SKUPAJ	97	247	61	196	37	54	100	286	110	27	57	62	1.334
60-69	Moški	176	395	94	322	77	97	161	418	199	59	131	124	2.253
	Ženske	70	204	51	136	34	42	80	259	89	21	52	63	1.101
	SKUPAJ	246	599	145	458	111	139	241	677	288	80	183	187	3.354

Se nadaljuje na naslednji strani.

Nadaljevanje s prejšnje strani.

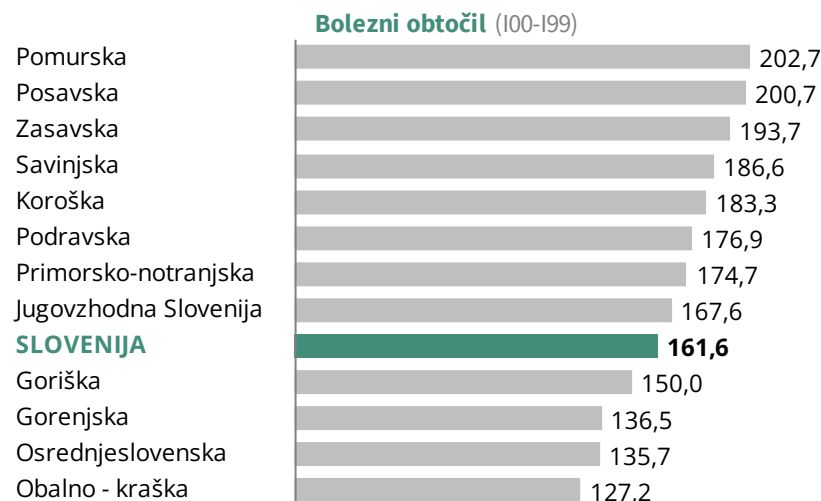
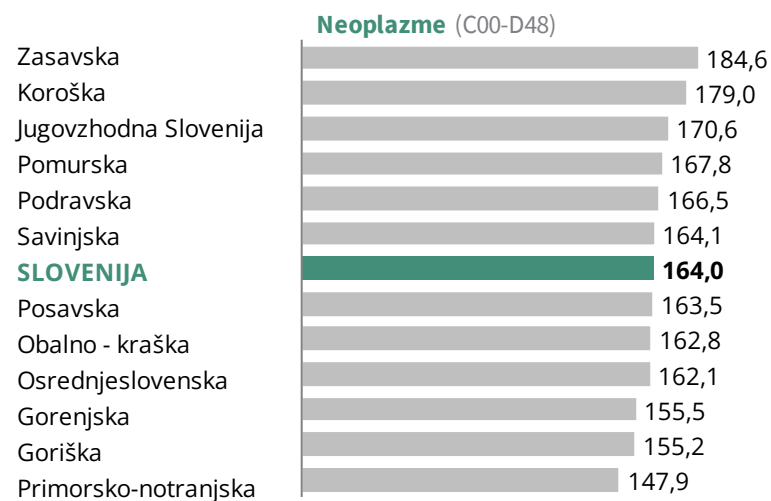
		Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
70-79	Moški	256	618	118	459	141	128	218	620	243	76	184	172	3.233
	Ženske	173	387	58	293	80	80	115	443	164	47	96	78	2.014
	SKUPAJ	429	1.005	176	752	221	208	333	1.063	407	123	280	250	5.247
80-89	Moški	199	627	120	473	106	169	265	852	358	115	223	173	3.680
	Ženske	287	805	147	555	141	182	328	1.003	407	146	288	220	4.509
	SKUPAJ	486	1.432	267	1.028	247	351	593	1.855	765	261	511	393	8.189
90+	Moški	64	141	34	128	38	54	79	312	114	34	73	69	1.140
	Ženske	189	495	89	371	85	126	216	804	299	80	245	173	3.172
	SKUPAJ	253	636	123	499	123	180	295	1.116	413	114	318	242	4.312

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1 Slika 13: *Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi najpogostejših vzrokov smrti po poglavjih MKB-10 in statističnih regijah, Slovenija, 2021*

SSS umrljivosti na 100.000 prebivalcev

© NIJZ

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1 Tabela 14: **Umrli** po poglavjih MKB-10, spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2021

Poglavje MKB-10			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA	
I.	Nekatere infekcijske in parazitske bolezni	A00-B99	M	140	384	61	265	69	82	126	297	144	45	91	80	1.784
			Ž	129	300	35	177	54	73	87	254	97	40	86	58	1.390
		SKUPAJ		269	684	96	442	123	155	213	551	241	85	177	138	3.174
II.	Neoplazme	C00-D48	M	208	569	140	431	128	149	239	838	333	82	217	227	3.561
			Ž	170	439	90	314	70	88	199	690	265	70	155	135	2.685
		SKUPAJ		378	1.008	230	745	198	237	438	1.528	598	152	372	362	6.246
III.	Bolezni krvi in krvotvornih organov ter imunski odziv	D50-D89	M	1	2	2	1	1	-	1	3	1	-	-	-	12
			Ž	2	3	1	-	-	-	2	4	2	-	-	-	14
		SKUPAJ		3	5	3	1	1	-	3	7	3	-	-	-	26
IV.	Endokrine, prehranske in presnovne bolezni	E00-E90	M	15	42	9	40	12	5	13	77	23	9	17	19	281
			Ž	12	42	11	32	6	9	15	86	24	9	19	12	277
		SKUPAJ		27	84	20	72	18	14	28	163	47	18	36	31	558
V.	Duševne in vedenjske motnje	F00-F99	M	26	61	16	36	9	15	31	54	21	9	21	19	318
			Ž	1	14	3	13	3	4	5	18	6	1	3	2	73
		SKUPAJ		27	75	19	49	12	19	36	72	27	10	24	21	391
VI.	Bolezni živčevja	G00-G99	M	20	65	17	58	11	8	26	114	31	16	21	23	410
			Ž	32	100	12	65	14	16	35	159	56	14	39	32	574
		SKUPAJ		52	165	29	123	25	24	61	273	87	30	60	55	984
VII.	Bolezni očesa in adneksov	H00-H59	M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		SKUPAJ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Se nadaljuje na naslednji strani.

Nadaljevanje s prejšnje strani.

Poglavje MKB-10			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
VIII. Bolezni ušesa in mastoida	H60-H95	M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ž	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
	SKUPAJ		-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
IX. Bolezni obtočil	I00-I99	M	231	551	119	449	97	158	228	659	280	92	187	135	3.186
		Ž	294	717	160	563	149	187	289	983	395	131	284	230	4.382
	SKUPAJ		525	1.268	279	1.012	246	345	517	1.642	675	223	471	365	7.568
X. Bolezni dihal	J00-J99	M	27	57	16	51	14	11	26	55	29	12	22	17	337
		Ž	23	67	5	64	12	12	25	51	30	5	22	18	334
	SKUPAJ		50	124	21	115	26	23	51	106	59	17	44	35	671
XI. Bolezni prebavil	K00-K93	M	37	108	12	67	16	18	35	75	43	4	31	20	466
		Ž	20	80	11	59	17	10	29	105	32	10	24	18	415
	SKUPAJ		57	188	23	126	33	28	64	180	75	14	55	38	881
XII. Bolezni kože in podkožja	L00-L99	M	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2
		Ž	-	1	-	2	-	-	-	-	1	-	-	1	5
	SKUPAJ		-	1	-	2	-	-	1	1	1	-	-	1	7
XIII. Bolezni mišičnoskeletnega sistema in vezivnega tkiva	M00-M99	M	2	7	-	1	-	-	3	5	5	-	1	1	25
		Ž	2	9	4	5	1	1	3	7	5	1	5	4	47
	SKUPAJ		4	16	4	6	1	1	6	12	10	1	6	5	72
XIV. Bolezni sečil in spolovil	N00-N99	M	4	2	3	4	2	1	1	8	5	1	3	4	38
		Ž	10	19	1	10	4	4	10	14	9	2	3	5	91
	SKUPAJ		14	21	4	14	6	5	11	22	14	3	6	9	129

Se nadaljuje na naslednji strani.

Nadaljevanje s prejšnje strani.

Poglavje MKB-10			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
XV. Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00-O99	M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SKUPAJ			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XVI. Nekatera stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00-P96	M	1	1	-	1	2	-	-	2	-	-	2	1	10
		Ž	-	1	-	1	-	-	1	2	1	-	-	-	6
SKUPAJ			1	2	-	2	2	-	1	4	1	-	2	1	16
XVII. Prirojene malformacije, deformacije in kromosomske nenormalnosti	Q00-Q99	M	1	-	2	3	-	1	2	2	3	-	4	-	18
		Ž	-	3	1	4	1	2	-	5	2	-	1	-	19
SKUPAJ			1	3	3	7	1	3	2	7	5	-	5	-	37
XVIII. Simptomi, znaki ter nenorm. izvidi nevrščeni drugje	R00-R99	M	17	63	2	47	10	17	31	116	32	11	10	33	389
		Ž	20	55	4	23	3	21	24	46	25	5	5	7	238
SKUPAJ			37	118	6	70	13	38	55	162	57	16	15	40	627
XX. Zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti	V01-Y98	M	62	156	32	145	27	37	83	234	95	34	57	42	1.004
		Ž	53	149	33	109	29	27	58	220	63	19	66	43	869
SKUPAJ			115	305	65	254	56	64	141	454	158	53	123	85	1.873
SKUPAJ poglavja MKB-10		M	792	2.068	431	1.599	398	502	846	2.540	1.045	315	684	621	11.841
		Ž	768	1.999	371	1.441	363	454	782	2.645	1.013	307	712	565	11.420
SKUPAJ			1.560	4.067	802	3.040	761	956	1.628	5.185	2.058	622	1.396	1.186	23.261

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1 Tabela 15: **Stopnja umrljivosti** po poglavjih MKB-10, spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2021

na 100.000 prebivalcev

Poglavje MKB-10			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugozhodna Slovenija	Osvrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
I. Nekatere infekcijske in parazitske bolezni	A00-B99	M	245,7	231,9	170,6	202,2	242,7	214,1	169,4	107,9	135,7	164,9	152,1	135,5	168,6
		Ž	224,1	185,2	100,3	138,7	189,5	195,0	121,6	90,7	92,0	154,0	147,0	97,6	132,5
	SKUPAJ	234,9	208,8	135,9	170,9	216,1	204,7	146,0	99,2	113,9	159,6	149,5	116,5	150,6	
II. Neoplazme	C00-D48	M	365,1	343,6	391,5	328,8	450,3	389,1	321,4	304,3	313,9	300,5	362,6	384,5	336,5
		Ž	295,3	271,0	258,0	246,1	245,7	235,1	278,3	246,4	251,4	269,5	264,9	227,1	256,0
	SKUPAJ	330,0	307,7	325,6	288,0	347,9	312,9	300,2	275,1	282,7	285,4	314,3	305,5	296,4	
III. Bolezni krvi in org. ter imunski odziv	D50-D89	M	1,8	1,2	5,6	0,8	3,5	-	1,3	1,1	0,9	-	-	-	1,1
		Ž	3,5	1,9	2,9	-	-	-	2,8	1,4	1,9	-	-	-	1,3
	SKUPAJ	2,6	1,5	4,2	0,4	1,8	-	2,1	1,3	1,4	-	-	-	1,2	
IV. Endokrine, prehranske in presnovne bolezni	E00-E90	M	26,3	25,4	25,2	30,5	42,2	13,1	17,5	28,0	21,7	33,0	28,4	32,2	26,6
		Ž	20,8	25,9	31,5	25,1	21,1	24,0	21,0	30,7	22,8	34,7	32,5	20,2	26,4
	SKUPAJ	23,6	25,6	28,3	27,8	31,6	18,5	19,2	29,3	22,2	33,8	30,4	26,2	26,5	
V. Duševne in vedenjske motnje	F00-F99	M	45,6	36,8	44,7	27,5	31,7	39,2	41,7	19,6	19,8	33,0	35,1	32,2	30,1
		Ž	1,7	8,6	8,6	10,2	10,5	10,7	7,0	6,4	5,7	3,9	5,1	3,4	7,0
	SKUPAJ	23,6	22,9	26,9	18,9	21,1	25,1	24,7	13,0	12,8	18,8	20,3	17,7	18,6	
VI. Bolezni živčevja	G00-G99	M	35,1	39,3	47,5	44,2	38,7	20,9	35,0	41,4	29,2	58,6	35,1	39,0	38,7
		Ž	55,6	61,7	34,4	50,9	49,1	42,7	48,9	56,8	53,1	53,9	66,6	53,8	54,7
	SKUPAJ	45,4	50,4	41,1	47,5	43,9	31,7	41,8	49,2	41,1	56,3	50,7	46,4	46,7	
VII. Bolezni očesa in adneksov	H00-H59	M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SKUPAJ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
VIII. Bolezni ušesa in mastoida	H60-H95	M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ž	-	-	-	-	-	-	-	0,4	-	-	-	-	0,1
	SKUPAJ	-	-	-	-	-	-	-	0,2	-	-	-	-	0,1	

Se nadaljuje na naslednji strani.

Nadaljevanje s prejšnje strani.

na 100.000 prebivalcev

Poglavje MKB-10			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
IX. Bolezni obtočil	I00-I99	M	405,4	332,7	332,8	342,6	341,2	412,6	306,6	239,3	263,9	337,2	312,5	228,6	301,1
		Ž	510,7	442,6	458,7	441,2	523,0	499,5	404,1	351,0	374,8	504,4	485,3	386,9	417,8
	SKUPAJ	458,4	387,1	395,0	391,2	432,2	455,6	354,4	295,6	319,1	418,7	398,0	308,0	359,2	
X. Bolezni dihal	J00-J99	M	47,4	34,4	44,7	38,9	49,2	28,7	35,0	20,0	27,3	44,0	36,8	28,8	31,8
		Ž	40,0	41,4	14,3	50,2	42,1	32,1	35,0	18,2	28,5	19,3	37,6	30,3	31,8
	SKUPAJ	43,7	37,9	29,7	44,5	45,7	30,4	35,0	19,1	27,9	31,9	37,2	29,5	31,8	
XI. Bolezni prebavil	K00-K93	M	64,9	65,2	33,6	51,1	56,3	47,0	47,1	27,2	40,5	14,7	51,8	33,9	44,0
		Ž	34,7	49,4	31,5	46,2	59,7	26,7	40,5	37,5	30,4	38,5	41,0	30,3	39,6
	SKUPAJ	49,8	57,4	32,6	48,7	58,0	37,0	43,9	32,4	35,5	26,3	46,5	32,1	41,8	
XII. Bolezni kože in podkožja	L00-L99	M	-	-	-	-	-	-	1,3	0,4	-	-	-	-	0,2
		Ž	-	0,6	-	1,6	-	-	-	-	0,9	-	-	1,7	0,5
	SKUPAJ	-	0,3	-	0,8	-	-	0,7	0,2	0,5	-	-	0,8	0,3	
XIII. Bolezni mišičnoskelet. sistema in veziva	M00-M99	M	3,5	4,2	-	0,8	-	-	4,0	1,8	4,7	-	1,7	1,7	2,4
		Ž	3,5	5,6	11,5	3,9	3,5	2,7	4,2	2,5	4,7	3,9	8,5	6,7	4,5
	SKUPAJ	3,5	4,9	5,7	2,3	1,8	1,3	4,1	2,2	4,7	1,9	5,1	4,2	3,4	
XIV. Bolezni sečil in spolovil	N00-N99	M	7,0	1,2	8,4	3,1	7,0	2,6	1,3	2,9	4,7	3,7	5,0	6,8	3,6
		Ž	17,4	11,7	2,9	7,8	14,0	10,7	14,0	5,0	8,5	7,7	5,1	8,4	8,7
	SKUPAJ	12,2	6,4	5,7	5,4	10,5	6,6	7,5	4,0	6,6	5,6	5,1	7,6	6,1	
XV. Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00-O99	M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SKUPAJ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
XVI. Stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00-P96	M	1,8	0,6	-	0,8	7,0	-	-	0,7	-	-	3,3	1,7	0,9
		Ž	-	0,6	-	0,8	-	-	1,4	0,7	0,9	-	-	-	0,6
	SKUPAJ	0,9	0,6	-	0,8	3,5	-	0,7	0,7	0,5	-	1,7	0,8	0,8	

Se nadaljuje na naslednji strani.

Nadaljevanje s prejšnje strani.

na 100.000 prebivalcev

Poglavje MKB-10			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
XVII. Prirojene malfor., in kromos. nenorm.	Q00-Q99	M	1,8	-	5,6	2,3	-	2,6	2,7	0,7	2,8	-	6,7	-	1,7
		Ž	-	1,9	2,9	3,1	3,5	5,3	-	1,8	1,9	-	1,7	-	1,8
	SKUPAJ	0,9	0,9	4,2	2,7	1,8	4,0	1,4	1,3	2,4	-	4,2	-	1,8	
XVIII. Simptomi, znaki, izvidi, neuvrščeni	R00-R99	M	29,8	38,0	5,6	35,9	35,2	44,4	41,7	42,1	30,2	40,3	16,7	55,9	36,8
		Ž	34,7	34,0	11,5	18,0	10,5	56,1	33,6	16,4	23,7	19,3	8,5	11,8	22,7
	SKUPAJ	32,3	36,0	8,5	27,1	22,8	50,2	37,7	29,2	27,0	30,0	12,7	33,8	29,8	
XX. Zunanji vzroki obolev. in umrljivosti	V01-Y98	M	108,8	94,2	89,5	110,6	95,0	96,6	111,6	85,0	89,5	124,6	95,3	71,1	94,9
		Ž	92,1	92,0	94,6	85,4	101,8	72,1	81,1	78,6	59,8	73,2	112,8	72,3	82,9
	SKUPAJ	100,4	93,1	92,0	98,2	98,4	84,5	96,7	81,7	74,7	99,5	103,9	71,7	88,9	
SKUPAJ poglavja MKB-10	M	1.390,1	1.248,9	1.205,3	1.219,9	1.400,1	1.310,8	1.137,7	922,4	984,9	1.154,5	1.143,1	1.051,8	1.119,1	
	Ž	1.334,1	1.234,1	1.063,7	1.129,3	1.274,1	1.212,8	1.093,4	944,4	961,1	1.182,0	1.216,7	950,4	1.088,8	
SKUPAJ		1.362,0	1.241,5	1.135,4	1.175,2	1.337,0	1.262,3	1.116,0	933,5	973,0	1.167,9	1.179,5	1.000,9	1.104,0	

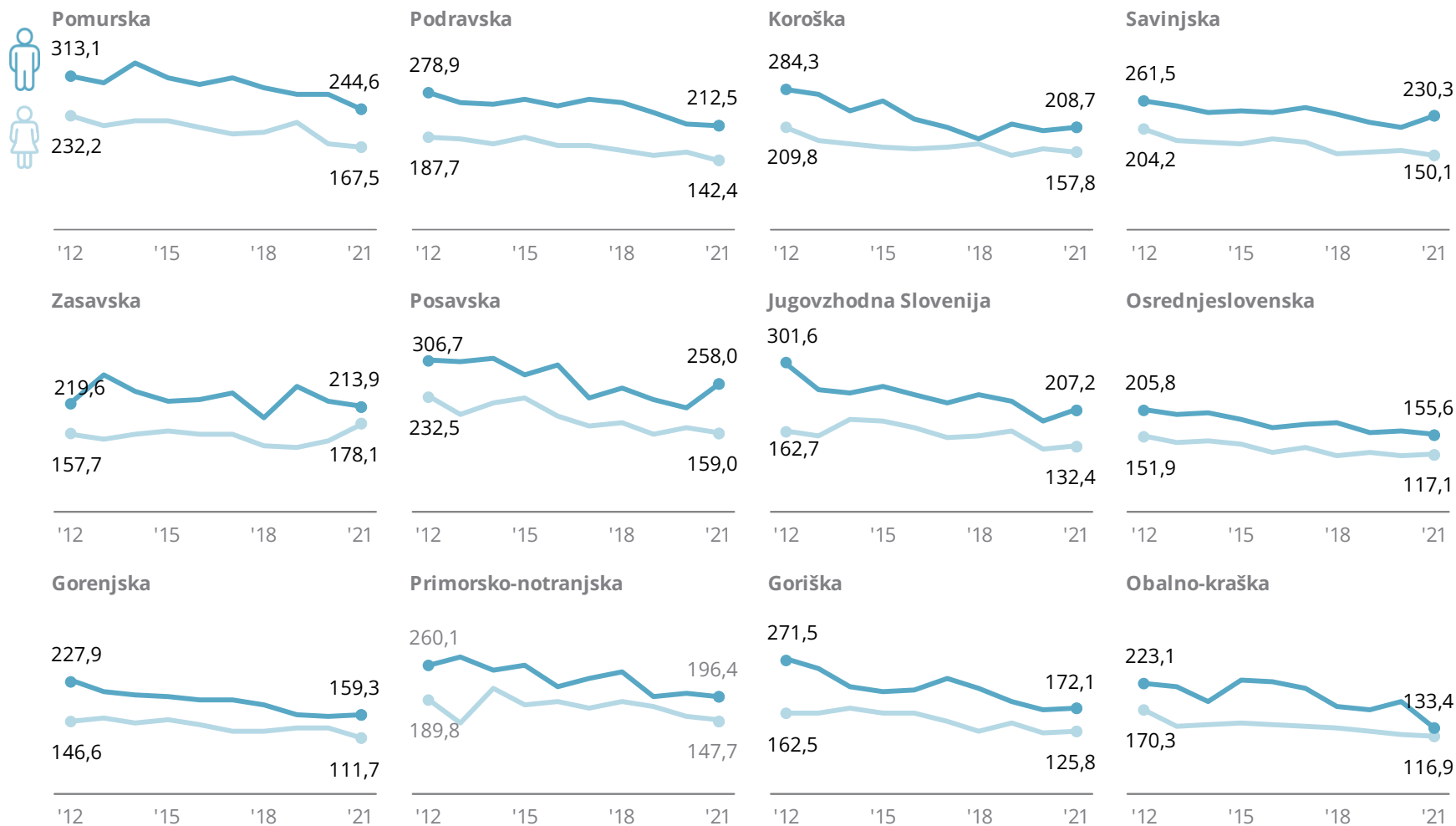
Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

V Sloveniji je bila stopnja umrljivosti v letu 2021 najvišja zaradi bolezni obtočil, 359 na 100.000 prebivalcev, najvišja stopnja je v pomurski (458 na 100.000 prebivalcev) in posavski regiji (456 na 100.000 prebivalcev).

2.1 Slika 14: *Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi neoplazem (C00–D48) po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2012–2021*

SSS umrljivosti na 100.000 prebivalcev

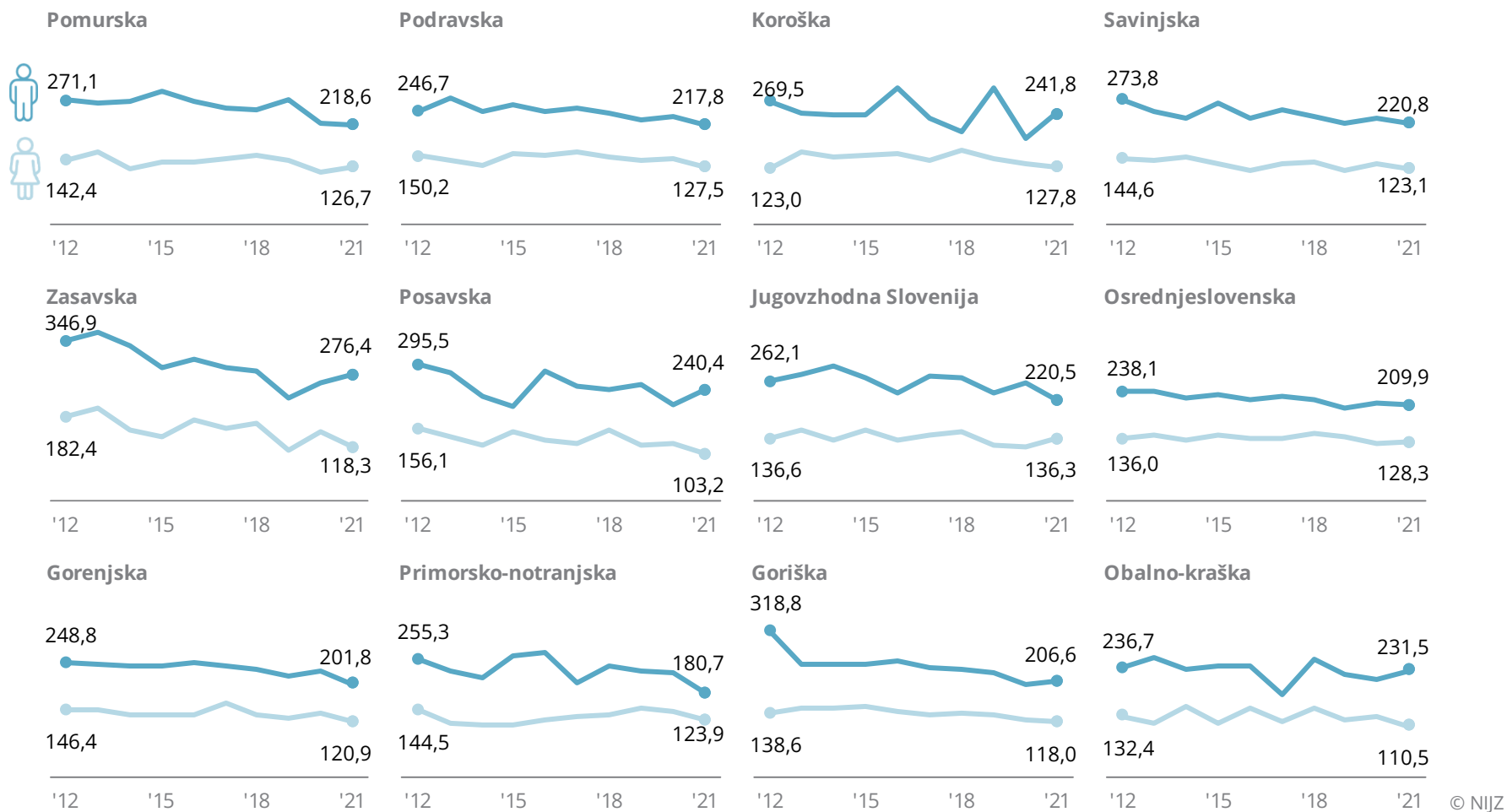
© NIJZ

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1 Slika 15: *Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi bolezni obtočil (I00-I99) po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2012–2021*

SSS umrljivosti na 100.000 prebivalcev

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

2.1 Tabela 16: **Umrlji v povezavi s COVID-19**, po spolu, starosti in statističnih regijah, Slovenija, 2021

	Število			Stopnja umrljivosti na 100.000 preb.			%
			SKUPAJ			SKUPAJ	
Pomurska	139	123	262	244,0	213,7	228,7	-31,7
Podravska	378	290	668	228,3	179,0	203,9	+75,0
Koroška	60	34	94	167,8	97,5	133,1	+10,8
Savinjska	255	171	426	194,5	134,0	164,7	+14,7
Zasavska	68	54	122	239,2	189,5	214,3	+1,1
Posavska	79	73	152	206,3	195,0	200,7	+9,2
Jugovzhodna Slovenija	121	84	205	162,7	117,5	140,5	+3,7
Osrednjeslovenska	279	239	518	101,3	85,3	93,3	-21,5
Gorenjska	138	90	228	130,1	85,4	107,8	-44,5
Primorsko-notranjska	43	37	80	157,6	142,5	150,2	+14,9
Goriška	88	85	173	147,1	145,3	146,2	-27,5
Obalno - kraška	78	56	134	132,1	94,2	113,1	-24,7
SLOVENIJA	1.726	1.336	3.062	163,1	127,4	145,3	-10,0

© NIJZ

Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

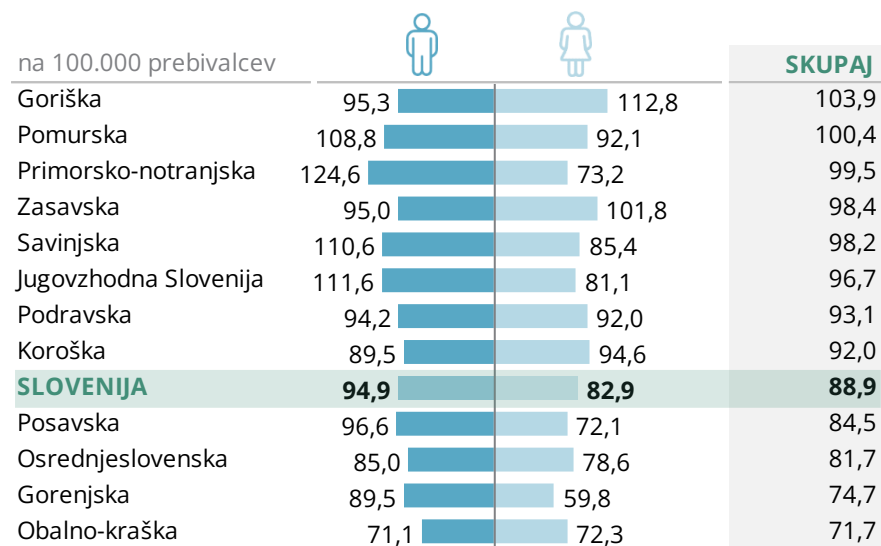
Najvišjo stopnjo umrljivosti v povezavi s COVID-19 smo v letu 2021 beležili v Pomurski regiji (228,7 na 100.000 prebivalcev).

Najnižjo stopnjo je imela osrednjeslovenska regija (93,3 na 100.000 prebivalcev).

Stopnja umrljivosti v povezavi s COVID-19 je pri moških višja kot pri ženskah.

2.1 Tabela 17: **Zunanji vzroki obolenosti in umrljivosti¹⁾** (MKB-10, poglavje XX), po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2021

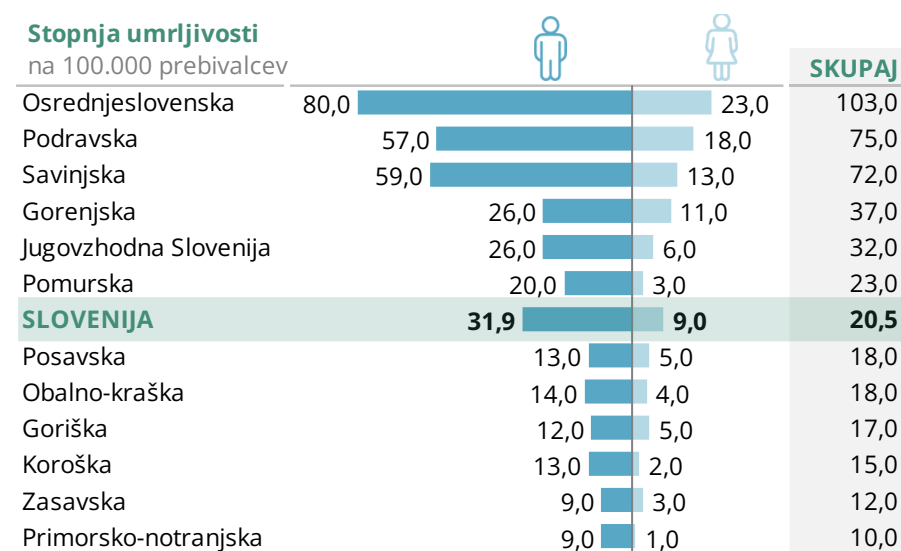

© NIJZ

¹⁾ Kode V01-Y98 (MKB-10 klasifikacija)
 Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

Stopnja umrljivosti zaradi zunanjih vzrokov obolenosti in umrljivosti je
 - **najvišja** v goriški regiji,
 - **najnižja** pa v obalno-kraški regiji.

2.1 Tabela 18: **Stopnja umrljivosti zaradi samomorov¹⁾** (samomorilni količnik) po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2021

© NIJZ

¹⁾ Kode X60-X84, X870 (MKB-10 klasifikacija).
 Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

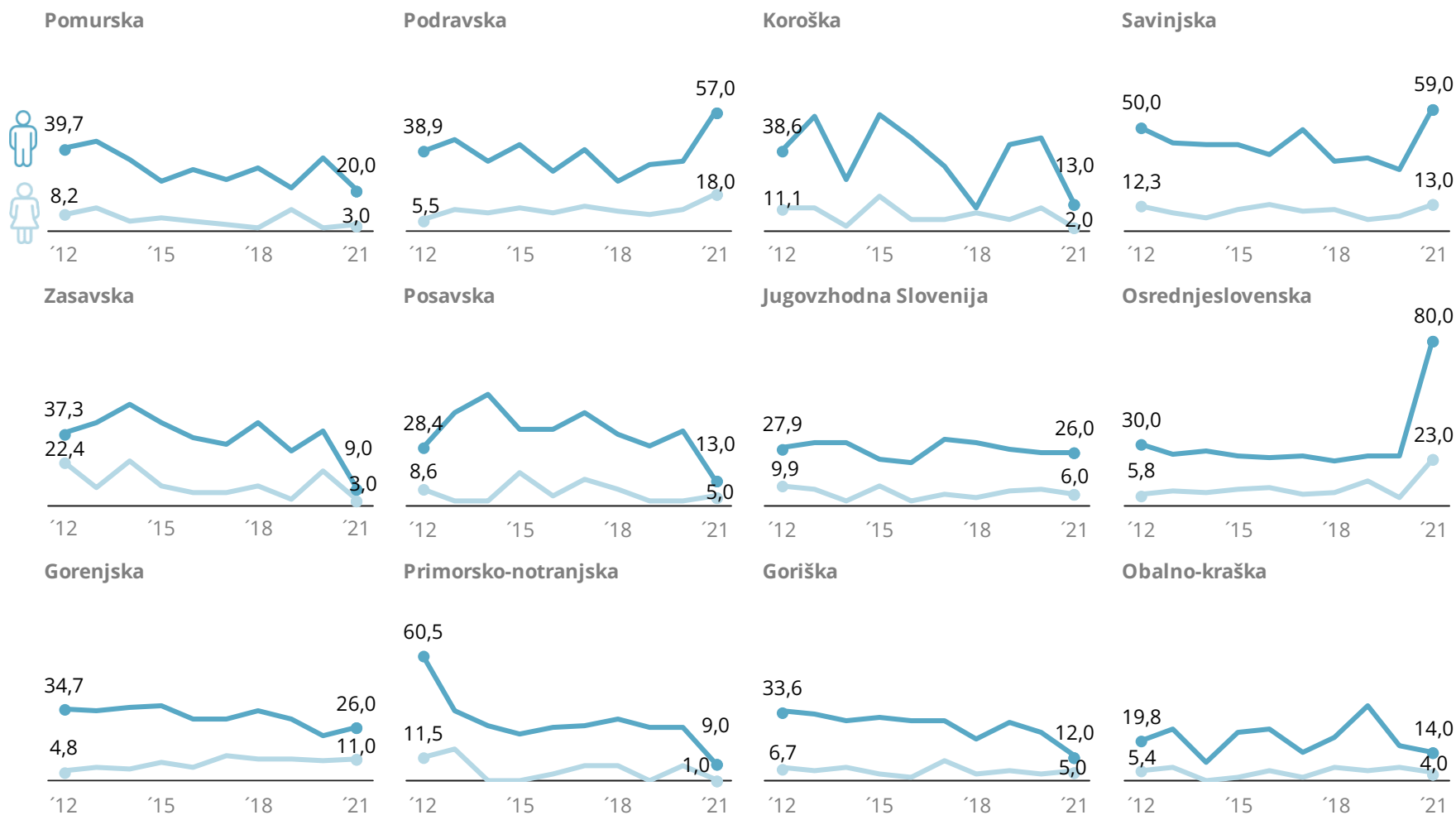
Samomori so bili v letu 2021 najpogostejši v osrednjeslovenski regiji, sledita podravska in savinska regija.

Tako v razvitih državah kot tudi v Sloveniji je **samomor med moškimi pogostejši kot med ženskami.**

2.1 Slika 16: **Stopnja umrljivosti zaradi samomorov¹⁾ (samomorilni količnik) po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2012-2021**

na 100.000 prebivalcev

© NIJZ

¹⁾ Kode X60-X84, X870 (MKB-10 klasifikacija).
 Viri: Zdravniško poročilo o umrli osebi (NIJZ 46)

MEDNARODNE PRIMERJAVE

2.1 Slika 17: *Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi vseh vzrokov smrti, Slovenija in EU, 1985–2020*

SSS umrljivosti na 100.000 prebivalcev

Slovenija

1.058,1

929,7

EU

© NIJZ

Viri: WHO European Data Warehouse, <https://dw.euro.who.int>, 01. 12. 2022

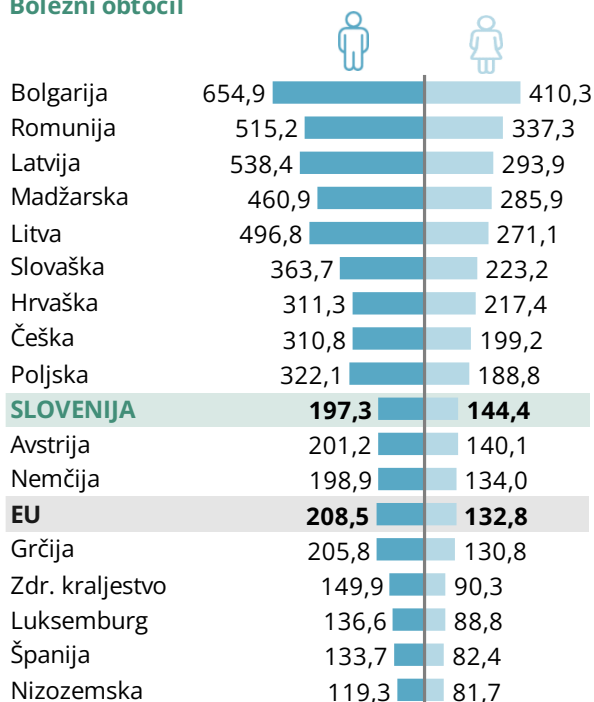
Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi najpogostejših vzrokov bolezni (bolezni srca in ožilja, neoplazme in zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti) se je tako v Sloveniji kot v EU močno znižala. V letu 2020 je v Sloveniji nekoliko višja kot v EU.

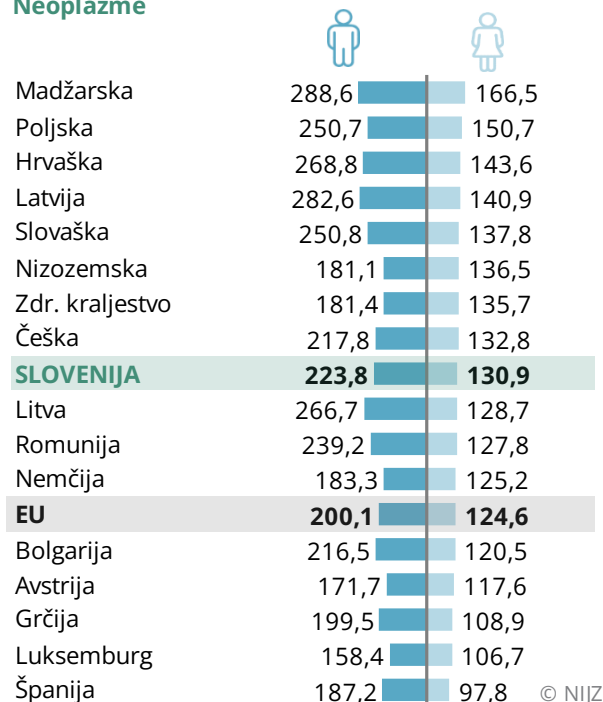
2.1 Slika 18: *Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi najpogostejših vzrokov, po spolu, Slovenija in EU, 2020*

SSS umrljivosti na 100.000 prebivalcev

Bolezni obtočil

Neoplazme

Viri: WHO European Data Warehouse, <https://dw.euro.who.int>, 01. 12. 2022

Stopnja umrljivosti zaradi neoplazem je v Sloveniji nekoliko višja od stopnje v EU, ta trend je opazen v zadnjih treh desetletjih.

Razlike med Slovenijo in EU se na področju umrljivosti zaradi zunanjih vzrokov obolenosti in umrljivosti zmanjšujejo, umrljivost je v upadu.

DEFINICIJE

OKRAJŠAVA	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANG IZRAZ
	Umrli	Umrli je oseba, pri kateri so kadar koli, potem ko je bila živorojena, trajno prenehale vse življenjske funkcije.	Podatki o umrlih beležijo umrle s stalnim prebivališčem v RS, ki so umrli od 1. januarja do 31. decembra v opazovanem koledarskem letu. V RS smrt potrdijo in vzroke smrti ugotavljajo samo zdravniki. Ob mrliškem pregledu so dolžni izpisati zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzrokih smrti na način, ki ga je predpisala Svetovna zdravstvena organizacija (WHO). Podrobnejša metodološka pojasnila so objavljena na spletni strani NIJZ: http://www.nijz.si/	Deceased / Dead person
	Vzroki smrti	Vzroki smrti so vse bolezni, bolezenska stanja ali poškodbe, ki so povzročile smrt ali so privedle do smrti, in okoliščine nezgode ali nasilja, ki so povzročile take poškodbe. Vzroke smrti se kodira po enotni doktrini, predpisani v deseti reviziji Mednarodne klasifikacije bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene (MKB-10).	Osnovni vzrok smrti je/so: bolezen ali poškodba, ki je sprožila bolezenske ali poškodbene dogodke, ki so neposredno privedli do smrti, ali okoliščine nezgode ali nasilja, ki so povzročile poškodbo, zaradi katere je oseba umrla.	Causes of death
MKB-10	Mednarodna klasifikacija bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene, X. revizija	MKB je klasifikacija bolezni, kot jih razvršča WHO. Klasifikacija bolezni je sistem kategorij, v katerega so bolezni in stanja uvrščeni v skladu z izbranimi merili. S pomočjo MKB lahko diagnoze bolezni in drugih zdravstvenih težav prevedemo iz besednega opisa v črkovno-številčne kode. Po letu 1996 so vzroki smrti razvrščeni po MKB-10.	MKB-10 je razdeljena na 21 poglavij. Prvi znak vsake kode je črka in vsaka črka je povezana z določenim poglavjem, razen črke D (poglavji II in III) in črke H (poglavji VII in VIII). V štirih poglavjih (I, II, XIX in XX) se na prvem mestu kod pojavlja več različnih črk. Črki sledi trimestna kategorija (ali štirimestna podkategorija) številskega znaka. Poglavja I do XVII se nanašajo na bolezni in druga bolezenska stanja, poglavje XIX pa na poškodbe, zastrupitve in nekatere druge posledice zunanjih vzrokov. V poglavju XVIII so simptomi, znaki ter nenormalni klinični in laboratorijski izvidi, ki niso uvrščeni drugje, v poglavju XX so zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti, v poglavju XXI pa dejavniki, ki vplivajo na zdravstveno stanje in stike z zdravstveno službo.	ICD-10, International statistical classification of diseases and related health problems, 10th revision

OKRAJŠAVA	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANG IZRAZ
	Zunanji vzroki obolenosti in umrljivosti	Zunanji vzroki obolenosti in umrljivosti so okoliščine ali nasilje, ki je povzročilo poškodbo (ali stanje), zaradi katere je oseba umrla.	Zunanji vzroki obolenosti in umrljivosti se od MKB-9 dalje lahko dodatno kodirajo tudi k drugim boleznim in bolezenskim stanjem, ne samo k poškodbam in zastrupitvam, kot so se morali pri vseh prejšnjih revizijah. Zato je vzrokov smrti v poglavju XIX manj kot zunanjih vzrokov v poglavju XX.	External causes of mortality
	Nasilna smrt	Nasilna smrt je tista, ki je posledica nezgode (vse vrste prometnih nezgod, naključni padci, utopitve, nesreče z ognjem, orožjem itd.), samomora ali uboja.	Nasilna smrt je posledica delovanja različnih zunanjih dejavnikov.	Violent death
	Samomor	Samomor ali suicide je dejanje, s katerim človek sam namerno povzroči svojo smrt oziroma si vzame življenje.		Suicide
SSS	Starostno standardizirana stopnja umrljivosti	Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (ang. standardized death rate – SDR) je metoda direktne standardizacije, kjer se izračun stopnje umrljivosti na 100.000 prebivalcev, razdeljen po petletnih starostnih skupinah, umeri s preračunom na standardno populacijo, kar izniči razlike v populaciji glede starosti prebivalstva posameznih držav/regij/teritorija. Ta postopek omogoči neposredno primerjavo stopenj umrljivosti po posameznih državah, ne glede na razlike v starostni strukturi prebivalstva posamezne države.	Pri izračunu SSS se uporablja Evropska standardna populacija (ESP) Svetovne zdravstvene organizacije iz leta 1976. Več informacij: http://health.gov.ie/wp-content/uploads/2014/03/WHO-Standard-Population.pdf	Standardized death rate
	Stopnja umrljivosti	Stopnja umrljivosti je razmerje med številom umrlih v koledarskem letu in številom prebivalstva sredi istega leta na določenem območju, pomnoženo s 100.000.	Stopnja umrljivosti = (število umrlih × 100.000) / število prebivalcev	Death rate
MS	Mediana starosti ob smrti	Mediana starosti ob smrti predstavlja srednjo vrednost starosti ob smrti, od katere ima polovica umrlih nižjo in polovica umrlih višjo vrednost starosti ob smrti.	Mediana starosti ob smrti = srednja vrednost starosti umrlih ob smrti	Median age at death
	Umrli dojenček	Umrli dojenček je otrok, pri katerem so, kadar koli potem ko je bil živorojen, trajno prenehale vse življenjske funkcije in še ni dopolnil enega leta starosti.	Dodatna metodološka pojasnila na spletni strani NIJZ: http://www.nijz.si/	Infant death

OKRAJŠAVA	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANG IZRAZ
	Umrljivost dojenčkov ali umrli dojenčki na 1.000 živorojenih	Umrljivost dojenčkov ali umrli dojenčki na 1.000 živorojenih je razmerje med številom umrlih dojenčkov (0–365 dni) in številom živorojenih v istem koledarskem letu, pomnoženo s 1.000.	Umrljivost dojenčkov = (število umrlih dojenčkov × 1.000) / število živorojenih otrok	Infant mortality or infant deaths per 1000 live births
	Starostno specifična stopnja umrljivosti	Starostno specifična stopnja umrljivosti je razmerje med številom umrlih določene starosti v koledarskem letu in številom prebivalstva enake starosti sredi istega leta na določenem območju, pomnoženo s 100.000.	Starostno specifična stopnja umrljivosti = (število umrlih oseb določene starosti × 100.000) / število prebivalcev iste starosti	Age-specific mortality rate
	Prezgodnja umrljivost	Prezgodnja umrljivost je opredeljena kot smrt oseb, ki umrejo v starosti pred dogovorjeno mejo 65 let.	Starostna meja za prezgodnjo smrt je 64,99 let in je določena dogovorno. Stopnje so izračunane na 100.000 prebivalcev, starih od 0 do 64,99 let.	Premature mortality
	Samomorilni količnik	Je razmerje med številom umrlih zaradi samomora v opazovanem koledarskem letu in številom prebivalstva sredi istega leta, pomnoženo s 100.000. Pri izračunu umrljivosti zaradi samomora so upoštevane kode X60-X84, X870 MKB-10 klasifikacije.	(Število umrlih zaradi samomora / število prebivalcev) * 100.000	Suicide rate
	Smrt zaradi COVID-19	Smrt zaradi covid-19 je v teh smernicah opredeljena kot smrt, ki je posledica bolezni covid-19, razen če obstaja jasen alternativni vzrok smrti, ki ga ni mogoče povezati z boleznijo covid-19 (travma, akutni miokardni infarkt). Pri tem velja poudariti, da pozitiven test na SARS-CoV-2 ni nujen pogoj za določitev COVID-19 kot osnovnega vzroka smrti, ker je bistven zapis mrliškega preglednika na zdravniškem potrdilu o smrti in poročilu o vzrokih smrti in obdukcijski zapisnik, če obstaja. Zabeležen COVID-19 kot osnovni vzrok smrti na zdravniškem potrdilu o smrti in poročilu o vzrokih smrti smo ob odsotnosti pozitivnega testa na SARS-CoV-2 dodatno preverjali še v zbirki Spremljanje bolnišničnih obravnav.	Natančneje opredeljena pojasnila glede števila umrlih v povezavi s COVID-19 so objavljena na spletni strani NIJZ: https://podatki.nijz.si/docs/Razlike_umrli_COVID.pdf .	COVID related deaths

SEZNAM SLIK

2.1 Slika 1: Vodilna vzroka smrti po spolu, Slovenija, 2012–2021	2
2.1 Slika 2: Povprečna starost ob smrti po spolu, Slovenija, 1988–2021	4
2.1 Slika 3: Umrli in povprečna starost umrlih , Slovenija, 2021	4
2.1 Slika 4: Povprečna starost ob smrti po spolu, Slovenija, 2001 in odmik od 1992, 2011 in odmik od 2002, 2021 in odmik od 2012	4
2.1 Slika 5: Umrli dojenčki po spolu, Slovenija, 1985–2021	6
2.1 Slika 6: Umrli 0–64 let (prezgodnja umrljivost) , Slovenija, 2021	8
2.1 Slika 7: Umrli 0–64 let po spolu, Slovenija, 2012–2021	8
2.1 Slika 8: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi najpogostejših vzrokov smrti po poglavjih MKB-10 in spolu, Slovenija, 2012–2021	13
2.1 Slika 9: Umrlijivost zaradi padcev¹⁾ , Slovenija, 2021	15
2.1 Slika 10: Stopnja umrljivosti zaradi samomorov¹⁾ (samomorilni količnik) po spolu, Slovenija, 2000–2021	16
2.1 Slika 11: Starostno specifična stopnja umrljivosti zaradi samomorov¹⁾ po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2021	16
2.1 Slika 12: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti po statističnih regijah, Slovenija, 2021	18
2.1 Slika 13: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi najpogostejših vzrokov smrti po poglavjih MKB-10 in statističnih regijah, Slovenija, 2021	21
2.1 Slika 14: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi neoplazem (C00–D48) po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2012–2021	28
2.1 Slika 15: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi bolezni obtočil (I00–I99) po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2012–2021	29
2.1 Slika 16: Stopnja umrljivosti zaradi samomorov¹⁾ (samomorilni količnik) po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2012–2021	32
2.1 Slika 17: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi vseh vzrokov smrti , Slovenija in EU, 1985–2020	33
2.1 Slika 18: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi najpogostejših vzrokov, po spolu, Slovenija in EU, 2020	34

SEZNAM TABEL

2.1 Tabela 1: Umrli in stopnja umrljivosti po spolu, Slovenija, 2012–2021	5
2.1 Tabela 2: Umrli dojenčki po spolu, Slovenija, 2012–2021	6
2.1 Tabela 3: Umrli po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2021	7
2.1 Tabela 4: Starostno specifična stopnja umrljivosti po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2021 in odmik od leta 2020	7
2.1 Tabela 5: Umrli in stopnja umrljivosti po poglavjih MKB-10 in spolu, Slovenija, 2021	9
2.1 Tabela 6: Umrli v povezavi s COVID-19 , po spolu in starosti, Slovenija, 2021	10
2.1 Tabela 7: Umrli v povezavi s COVID-19 , po spolu, primerjava med leti 2020 in 2021	11

2.1 Tabela 8: Umrli po vrsti poškodbe, zastrupitve in nekaterih drugih posledic zunanjih vzrokov (MKB-10, poglavje XIX) in po spolu , Slovenija, 2021	12
2.1 Tabela 9: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti¹⁾ zaradi najpogostejših vzrokov smrti po poglavjih MKB-10 in spolu, Slovenija, 2021	13
2.1 Tabela 10: Umrli in stopnja umrljivosti po zunanjih vzrokih obolevnosti in umrljivost (MKB-10, poglavje XX) in spolu , Slovenija, 2021	14
2.1 Tabela 11: Starostno specifična stopnja umrljivosti zaradi padcev¹⁾ po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2021	15
2.1 Tabela 12: Umrli in stopnja umrljivosti po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2021	17
2.1 Tabela 13: Umrli po starostnih skupinah, spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2021	19
2.1 Tabela 14: Umrli po poglavjih MKB-10, spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2021	22
2.1 Tabela 15: Stopnja umrljivosti po poglavjih MKB-10, spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2021	25
2.1 Tabela 16: Umrli v povezavi s COVID-19 , po spolu, starosti in statističnih regijah, Slovenija, 2021	30
2.1 Tabela 17: Zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti¹⁾ (MKB-10, poglavje XX), po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2021	31
2.1 Tabela 18: Stopnja umrljivosti zaradi samomorov¹⁾ (samomorilni količnik) po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2021	31